

4. 12. Barborky

Milé děti a rodiče,

včera jsme si vyprávěli o...? No schválně, jestli si pamatujete, o čem všem už jsme si vyprávěli a co jste si z vyprávění, děti, zapamatovaly?

První adventní neděli jsme zmínili adventní čas jen okrajově, záměrně, protože na dnešní den pro vás máme přichystané povídání trochu podrobnější. Dnes pro vás máme tip na tematický předvánoční rodinný výlet. Dnešní povídání o adventu a zvycích nám totiž připravili z místa, které je na advent a jeho symboliku jedno z nejpovolnějších. Připravili nám ho v **Muzeu lidových staveb v Kouřimi** a z vlastní zkušenosti víme, že adventní výstava, a hlavně národopisné pořady konané v období adventu, tady mají svou kouzelnou atmosféru. Celý advent zde probíhá výstava **Advent a Vánoce v muzeu lidových staveb**. Určitě doporučujeme jako předvánoční výletní cíl. Termíny konání národopisných akcí na celý rok a otevírací dobu najdete na oficiálních stránkách [tady](#).

A ještě bychom rádi přidali pár zajímavostí, možná, že jste kouřimský skanzen už někde viděli, zahrál si totiž v několika pohádkách a filmech jako například Nesmrtelná teta, Jak si zasloužit princeznu, Tajemství staré bambitky, Dešťová víla, Příběh rytíře, Peklo s princeznou a další. A nově teď také Tajemství staré bambitky 2.

A v samotném městě Kouřimi, kde se skanzen nachází, se převážně odehrával děj filmové série Bylo nás Pět. Svoje videoklipy v Kouřimi i skanzenu velmi často také natáčí oblíbená dvojice Štístko a Poupěnka. Jak skanzen, tak i město Kouřim a jeho okolí rozhodně stojí za návštěvu. Je tu i jedno tajemné místo, o kterém se zmíníme 21.12.

I město samotné oplývá několika zajímavostmi. Mezi ty nejzajímavější patří zvony, které jsou obráceny srdcem vzhůru a Krypta Svaté Kateřiny pod kostelem Sv. Štěpána. Kouřim je také astronomickým středem Evropy. Více informací o možných turistických cílech tohoto historického města, obehnaného zachovalými středověkými hradbami, naleznete [ZDE](#).

A protože je dnes svátek všech Barborek a váže se k jejich jménu i jeden zvyk, připravili jsme si pro vás soutěž a na dotvoření větvičky - barborky. Můžete si je libovolně dozdobit různými technikami a dodělat jim květy. Domalovat, dolepit, obtiskat prstíky nebo třeba namačkat papír a květy udělat z něho. Anebo část větvičky vystříhnout, nalepit do našeho kalendáře k dotvoření a inspirovat se nápadem, který posíláme na další stránce.

A také určitě zajděte do přírody třeba na větvičky a pár si jich doma dejte do vázy. Doporučuje se namočit je na pár hodin do vlažné vody a přidat do sklenice lžici cukru. Můžete pak pozorovat, jestli do Štědrého dne vykvetou.

Adventní čas

Slovo advent pochází z latinského „adventus = příchod“ a obecně se jím nazývá období 4 týdnů před svátky vánočními trvající 22 – 28 dní. Pro věřící je svátkem očekávání, pokání, rozjímání a půstu. Církevní zákazy hlučné zábavy, tance a zpěvu či nadměrného požívání jídla a pití byly namířeny proti předkřesťanským bujným a nevázaným oslavám příchodu slunovratu, které se však nepodařilo v lidovém prostředí nikdy zcela vymýtit, stejně jako různé věštecké praktiky a prvky pozitivní magie spojené s důležitým časovým přelomem a příchodem nového astronomického roku.

Během dlouhých adventních večerů se sousedky scházely ke společným přástkám nebo draní peří. Obvyklým občerstvením při předení bylo čerstvé i sušené ovoce, kysané zelí, buchty a láhev rosolky. Na stole nesměl chybět vrkoč, speciální ozdobené pečivo, které bývalo odměnou pro nejlepší přadlenu. (viz obrázek 1)

Po celou dobu adventu se naši předkové s oblibou věnovali různým způsobům věštění budoucnosti. Na svátek sv. Barbory (4. 12.) se trhaly třešňové větvičky – tzv. barborky, jejichž květy měly dívkám předpovědět, zda se v příštím roce provdají. V okně byl umístěn květináč s větvíčkami hrušně, trnky a višně, na které se v tentýž den zavěšovaly lístky s přáním, jejichž případné splnění se mělo vyjevit do Štědrého večera. (viz obrázek 2)

S předvánočním obdobím se také pojí tradiční adventní postavy – Barbory, Ambrož a Lucky. Jejich obchůzky se konaly 4., 7. a 13. prosince, nebo v předvečer těchto dnů. Barbory vyzývaly k adventním modlitbám a obdarovávaly děti cukrovím, Ambrož dětem před kostelem rozhazoval sladkosti, avšak vyplácel je metlou, přísné Lucky dohlížely o svátku sv. Lucie na dodržování zákazu předení a draní, a někdy v domácnostech prověřovaly kvalitu předvánočního úklidu.

(obr. 3 a 4)

Neměli bychom opomenout zmínku o jednom z dodnes živých obyčejů, kterým je nadílka v předvečer svátku sv. Mikuláše (5. 12.). Mikulášova družina bývala početnější než dnes, kdy kromě Mikuláše, anděla a čerta obcházela stavení i postava smrtky a Ruprechta. V minulosti děti dostávaly mnohem jednodušší dárky než dnes – různé druhy obřadního pečiva (zejména figurky z kynutého těsta, krajově zvané „pání“), figurální perník, čerstvé i sušené ovoce, někdy také figurky sv. Mikuláše, čertů i zvířátek, zhotovované z různých, především přírodních materiálů. Tradiční mikulášskou nadílku představovala metlička z březových proutků ověšená cukrátky v barevném papíru. (obr. 5 a obr. 6)

Text a fotografie: Regionální Muzeum v Kolíně www.skanzenkourim.cz

V kouřimském skanzenu bude pro návštěvníky od **5.12. do 30. 12.** připravena instalace **Advent a Vánoce v Muzeu lidových staveb**. Výstava představí obyčeje, které se na českém venkově udržovaly od začátku prosince do svátku Tří králů.

Text a fotografie: Regionální Muzeum v Kolíně www.skanzenkourim.cz

SOUTĚŽ

REGIONÁLNÍ MUZEUM V KOLÍNĚ věnovalo do soutěže **3 rodinné vstupenky, každou v hodnotě 490 Kč, DO MUZEA LIDOVÝCH STAVEB V KOUŘIMI** (2 dospělí + max. 3 děti od 6 let do 15 let), které platí i na národopisné akce – [data konání najdete zde](#) a výstavy. Vstupenky mají platnost 1 rok. V průběhu adventu bude ve skanzenu probíhat adventní výstava. Termíny konání muzeum uveřejňuje na svých stránkách www.skanzenkourim.cz, můžete si je tedy snadno zjistit. Doporučujeme navštívit národopisný pořad **Adventní neděle nebo Tříkrálová koleda**

Podmínky soutěže:

- 1) Odpovězte na soutěžní otázku
Co měly předpovědět dívkám tzv. barborky?
- 2) **Do 12.12. Odešlete odpověď na soutěžní otázku společně s vaší adresou*** (pro zaslání výhry poštou) a ideálně i telefonickým kontaktem (pro informaci o výhře) na náš email soutez@verdael.cz
- 3) Dejte **To se mi líbí** našim FB stránkám Verdael for KIDS www.facebook.com/verdaelforkids nebo nás sledujte na INSTAGRAMU <https://www.instagram.com/verdaelforkids/>
- 4) **3 výherce vstupenek vylosujeme 13.12.** a budou oznámeni na našich facebookových stránkách **Verdael for KIDS** a zároveň, pokud poskytnou kontaktní údaje, budou informováni o výhře telefonicky nebo emailem.

*Vaše kontaktní údaje budou použity jen pro účely soutěže a doručení výhry. Po skončení soutěže budou vymazány.

Nápad co vytvořit do kalendáře k dotvoření

Zdroj: pinterest.com

Těšíme se zase zítra
VERDAEL FOR KIDS

Barborky

